

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

Häng med ut i naturen!

Naturupplevelser, guidningar, cykelturer,
familjeaktiviteter och mycket mer.

Kartlänkar och mer detaljer finns på:
www.biotopia.nu/kalender

Till Biotopia kan du också ringa om du har frågor
om aktiviteter i programmet: **018-727 63 70**

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

UPPLANDS
STIFTELSEN
NATURVÅRD & FRILUFTSLIV

BIOTOPIA

I samarbete med ideella föreningar,
kommuner, naturskolor och Region Uppsala

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

Om utflykterna i programmet

Aktiviteterna i programmet arrangeras av ideella föreningar, kommuner, naturskolor, Upplandsstiftelsen, Biotopia och Länsstyrelsen, alla verksamma i Uppsala län.

Vill du veta mer om någon av utflykterna kan du kontakta Biotopia:

Telefon: 018-727 63 70

Hemsida: www.biotopia.nu/kalender

E-post: info@biotopia.nu

Öppettider: Tis–fre 9–17, lör–sön och skollov 11–17

Kartlänk till samlingsplatsen för varje aktivitet hittar du i kalendern på Biotopias hemsida.

Programmet ges ut av Upplandsstiftelsen, Länsstyrelsen och Biotopia. Parterna står för samordning, tryck och distribution.

Tack till alla som bidrar med aktiviteter till programmet, och till Region Uppsala som hjälper oss att sprida det.

Aktiviteter du kan komma till med buss

Bussymbolen visar vilka aktiviteter du kan komma till med buss eller tåg. Busshållplatsen kan ligga upp till 1 km från samlingsplatsen.

Aktiviteter i tillgänglig natur

Här har vi plockat ut exempel på aktiviteter som är tillgängliga för dig med rullstol/rollator. Kontakta gärna arrangören eller Biotopia om du vill veta mer. Andra utflykter i programmet kan också vara väl tillgängliga.

- 14. Guidad utflykt längs Skogsmulles aktivitetsstig, för personer med funktionsvariationer - 25 april
- 15. Vårutflykt till Granåsen - 26 april
- 19. Aspens dag i Fyrisån - 27 april
- 26. Enköpingsåns dag - 7 maj
- 27. Guidad utflykt längs Skogsmulles aktivitetsstig, för personer med funktionsvariationer - 7 maj
- 29. Knivstaåns dag - 8 maj
- 42. Guidad utflykt längs Skogsmulles aktivitetsstig, för personer med funktionsvariationer - 15 maj
- 48. Biotopia på Linnés trädgårdsfest - 18 maj
- 64. Östhammarsfjärdens dag - 28 maj
- 75. Fågelliv vid Fyrisån - 9 juni

Aktiviteter som är anpassade för barnfamiljer

Dessa aktiviteter är särskilt anpassade för barnfamiljer, met går att ta med barn till andra aktiviteter i programmet också.

- 4. Natursnokarna - 6 april
- 5. Fågelspaning i Gredelby hagar - 7 april
- 10. Uttervandring längs Hågaån - 16 april
- 11. Familjedag på Mellangården - 19 april
- 19. Aspens dag i Fyrisån - 27 april
- 21. Småfågelskådarna vid Övre Föret - 28 april
- 24. Natursnokarna i Örbyhus - 4 maj
- 25. Småfågelskådarna vid Tegelsmorassjön - 4 maj
- 26. Enköpingsåns dag - 7 maj
- 29. Knivstaåns dag - 8 maj
- 30. Tämnaåns dag - 9 maj
- 31. Vattenlevande småkryp vid Ulva kvarn - 10 maj
- 34. Vårfest på Eda lägergård - 11 maj
- 45. Småfågelskådarna på Örskär - 17–19 maj
- 48. Biotopia på Linnés trädgårdsfest - 18 maj
- 50. Familjedag vid Ledskär - 19 maj
- 61. Friluftstriathlon på Eda lägergård - 26 maj
- 64. Östhammarsfjärdens dag - 28 maj
- 68. Östra Tvärnö och besök på Mellangården - 2 juni
- 70. Fjärilssafari för barn, 7–12 år - 6 juni
- 71. Fjärilssafari för barn, 4–6 år - 7 juni
- 74. Småkrypens förunderliga liv - 8 juni
- 75. Fågelliv vid Fyrisån - 9 juni
- 82. Fjärilssafari i Östa - 24 juni
- 99. Biotopia på Stadsskogens dag - 25 augusti

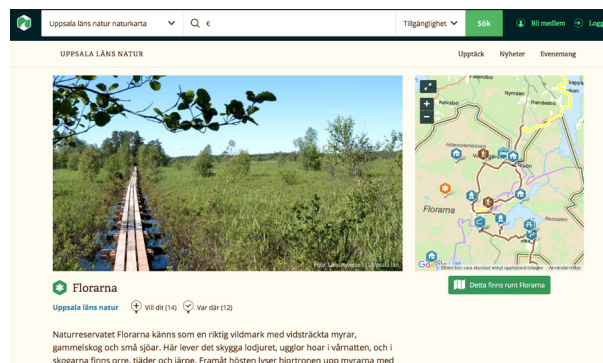
Naturkartan

I Naturkartan hittar du alla utflykter, och information om naturreservat, smultronställena och friluftsområden i länet.

Naturkartan finns som app och hemsida.

Naturkartan

Glöm inte att ta med en god matsäck på utflykten!

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

1. Barrträd i Ekolsunds slottspark

När: Lördag 30 mars kl. 11

Var: Ekolsunds slott. Samåkning för dem som vill från Vasagatan, utanför Biotopia, i Uppsala kl 10.

Ekolsund var tidigare ett kungligt slott och Gustav III:s favoritresidens. Vid slottet finns Sveriges mest omfattande privata arboretum med ca 180 trädarter, bl a 20 arter av ädelgran. Nils Lidbaum guidar oss, främst bland barrträden. Ta gärna med fika!

Kostnad: 100 kr

Anmälan: karin@hallvisen.se eller tel: 070-5588314. Ange om du kan ta egen bil.

Arrangör: Upplands botaniska förening

2. Vardagsvandring Hågadalen

När: Onsdag 3 april kl. 17.30

Var: Samling på parkeringen vid Kung Björns hög

Busshållplats: Håga gård

Vi tar en tur i Hågadalen för att se hur långt våren kommit. Mesar och trastar sjunger i kapp med starnarnas gnisslande. Ringduvor och skogsduvor har även de börjat med häckningsbestyren.

Anmälan: Nej

Arrangör: UOF, Upplands fågelskådare

3. Hackspettsmorgon

När: Lördag 6 april kl. 5

Var: Samling vid Helga Trefaldighetskyrkan i Uppsala för samåkning.

Busshållplats: Slottsbacken

Följ med oss ut i Upplands skogar i en gryning med visslande sparvuggla. Hackspettarna börjar trumma och ropa. Orrspel, tranrop och trastsång hörs runtomkring. Med lite tur kan både tjäder och järpe ses vid vägen.

Kostnad: 100 kr i resekostnad.

Anmälan: gunnar.ehrenroth@gmail.com eller tel. 076-7807017. Ange namn, telefonnummer och om du har bil.

Arrangör: UOF, Upplands fågelskådare

4. Natursnokarna

När: Lördag 6 april kl. 10.30–12

Var: Fågeltornet vid Tegelsmoräsjön, samling vid parkeringen.

Vi upptäcker naturen tillsammans. Rädda en groda, följ ett rävspår, håva smådjur i sjön eller titta på fåglar m.m.

Verksamheten är för barn upp till 10 år, i vuxet sällskap. Ta med matsäck och klä dig efter vädret.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen i Tierp

5. Fågelspaning i Gredelby hagar

När: Söndag 7 april kl. 9–11.30

Var: Gredelby hagar, Knivsta. Samling vid fågeltornet.

Busshållplats: Centralvägen, eller Knivsta station.

Upptäck hur naturen sjuder av liv om våren. Vi har kikare att låna ut, men ta gärna med en egen om ni har. Vi bygger holkar, går en tipsrunda och leker lekar. Naturskolan visar upp den fältutrustning som finns att låna i materialboden.

Anmälan: Nej

Arrangör: Knivsta naturskola i Eda, Upplands fågelskådare och Knivstas park- och naturenhet.

6. Vardagsvandring Funbo

När: Onsdag 10 april, kl. 17.30

Var: Funbo, samling på parkeringen till Funbo kyrka.

Busshållplats: Funbo kyrka

Vi traskar i jordbrukslandskapet och spanar efter nyanlända fåglar. Vid den här tiden brukar stora mängder gäss rasta på åkrarna vid Funbosjöns fågeltorn. Tornfalken är på plats vid Sundby och den bruna kärhöken patrullerar över vassen.

Anmälan: Nej

Arrangör: UOF, Upplands fågelskådare

7. Groddjur i Nåsten

När: Ca fredag 12 april, på kvällen

Var: Naturreservatet Hågadalen-Nåsten, Uppsala.

Följ med på en kvällsguidning då vi spanar och lyssnar efter groddjur vid en damm i Nåsten. Har vi tur kan vi få se eller höra fem av Upplands sex groddjursarter! Utflykten sker på kvällen så ta med pannlampa eller ficklampa.

Det är svårt att veta när grodleden börjar, därför är datumet preliminärt.

Anmälan: Anmäl intresse till info@biotopia.nu senast den 5 april så kommer mer information om datum, tid och mötesplats då det är fastställt.

Arrangör: Biotopia

8. Fåglar vid Vendelsjön

När: 13 april kl. 6.30

Var: Vendelsjön, samling vid Helga trefaldighetskyrkan i Uppsala för samåkning.

Vendelsjön en morgon i april brukar vara ett säkert kort för att få se flertalet av landets änder och andra arter som ligger i sjön så som vadare och måsar. Både havsörn och brun kärhöök är på plats och med lite tur kan skäggesen höras plinga i vassen.

Kostnad: 60 kr i resekostnad

Anmälan: warnback@hotmail.com, tel. 070-750 02 03. Ange namn, telefonnummer och om du har bil.

Arrangör: UOF, Upplands fågelskådare

Bra tillgänglighet? Fråga Biotopia om utflykterna: 018-727 63 70

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

9. Lär känna uttern!

När: Söndag 14 april kl. 13–16

Var: Biotopia och Fyrisån. Start inne på Biotopia.

Busshållplats: Ekonomikum

Ta chansen att höra Johanna Arrendal berätta om utter; dess biologi, utbredning i Uppland och hur den på senare år har återhämtat sig. Tillsammans går vi sedan till Fyrisån för att se hur uttern lever. Johanna har inventerat utter i Uppland och arbetar bland annat med faunapassager vid järnvägar och vägar.

Föredraget och exkursionen vänder sig till vuxna och intresserade barn över 10 år.

Anmälan: bokning@biotopia.nu eller 018-727 63 70.

Begränsat antal.

Arrangör: Biotopia och MyraNatur

10. Uttervandring längs Hågaån

När: Tisdag 16 april kl. 10

Var: Hågaån i Uppsala, samlingsplats meddelas vid anmälan

Tänk att de finns utter i Hågaån! Följ med på en vårvandring där vi spanar efter spår, berättar om utter och visar hur de lever. Vandringen hålls av Biotopia tillsammans med Peter Mortensen från Naturhistoriska riksmuseet.

Aktiviteten vänder sig till familjer med barn från 8 år och uppåt. Även vuxna utan barn är välkomna. Ta gärna med fika.

Anmälan: bokning@biotopia.nu eller 018-727 63 70.

Arrangör: Biotopia

11. Fåglar i Årike Fyris

När: Onsdag 17 april kl. 18

Var: Fågeltornet vid Övre Föret, västra sidan av Fyrisån, Uppsala.

Kom och spana in hur långt våren har kommit på denna Uppsalas pärla! Fågellivet är rikt och man vet aldrig vad man kommer att få se. Vi har två guider på plats.

Anmälan: Nej

Arrangör: UOF, Upplands fågelskådare

12. Familjedag på Mellangården

När: Fredag 19 april från kl. 10

Var: Mellangården på Tvärnö

Klappa lamm, mata höns, gå in i lösdriftslagården och hälsa på kor och kalvar. Försäljning av korv, hamburgare och kaffe. Gården ligger i anslutning till naturreservatet Östra Tvärnö.

OBS! Den som varit utomlands de senaste 48 timmarna får ej beträda ladugård eller lammhage.

Anmälan: Nej

Arrangör: Mellangården på Tvärnö och STF Norra Roslagen

13. Fåglar i Årike Fyris

När: Onsdag 24 april kl. 18

Var: Fågeltornet vid Övre Föret, västra sidan av Fyrisån, Uppsala.

Kom och spana in hur långt våren har kommit på denna Uppsalas pärla! Fågellivet är rikt och man vet aldrig vad man kommer att få se. Vi har två guider på plats.

Anmälan: Nej

Arrangör: UOF, Upplands fågelskådare

14. Guidad utflykt längs Skogsmulles aktivitetsstig, för personer med funktionsvariationer

När: Torsdag 25 april kl. 13–14

Var: Sunnerstastugan, Dag Hammarskjölds väg 270.

Busshållplats: Sunnerstabacken

Följ med på en guidad tur till de olika stationerna längs Skogsmulles aktivitetsstig. Vi tittar också på motorikbanan i anslutning till Mullekojan. Stigen och motorikbanan är anpassad för personer med olika funktionsvariationer. Ledarna kommer från Friluftsförbundet och Habiliteringen för barn ungdomar och vuxna! Välj ett av tre tillfällen under våren 2019.

Kostnad: 50 kronor per person inklusive fika.

Anmälan: Anmälan görs senast en vecka innan till uppsala@friluftsförbundet.se

Arrangör: Friluftsförbundet och Studieförbundet

15. Vårutflykt till Granåsen

När: Fredag 26 april kl 13–15

Var: Kvarnkojan i Granåsens naturreservat, Bålsta.

Busshållplats: Grans gård

Kom och upplev våren på Granåsen! Här kan du titta närmare på de fina backsipporna, ta en tur på de lättgångna stigarna i området, gå en tipspromenad och fika tillsammans med oss. Vi vänder oss speciellt till dig som är pensionärer och/eller dig med funktionsvariation. Välkomna!

Anmälan: Nej

Arrangör: Upplandsstiftelsen och Håbo Kommun.

16. Natt- och dagexkursion

När: Fredag–lördag 26–27 april kl. 20–ca 14

Var: Från Uppsala och norrut, samling vid Helga Trefaldighetskyrkan i Uppsala för samåkning.

Busshållplats: Slottsbacken

Natt- och dagexkursionen är krävande men skapar minnen för livet. Att täcka in både kvällen, natten och morgon/förmiddag medför möjlighet att stifta bekantskap med många olika fågelarter. Särskilt som vi rör oss över både jordbruksområden, skog, sjö och kust. Vi räknar med att få se/höra runt 100 olika arter. Ta med oömma skor, varma kläder och gott fika.

Kostnad: 130 kr i resekostnad.

Anmälan: gunnar.ehrenroth@gmail.com, tel. 076-780 70 17. Ange namn, telefonnummer och om du har bil.

Arrangör: UOF, Upplands fågelskådare

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

17. Utflykt till Fageruddsåsen

När: Lördag 27 april kl. 10–12

Var: Fageruddsåsens naturreservat. Samling på stora parkeringen.

Busshållplats: Skogsbovägen (Kolarvik)

Vi letar efter bombmurkla och njuter av Fageruddsåsens naturreservat och utsikten över Mälaren. Guidning av Felicia Alriksson. Ta gärna med matsäck.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Enköping

18. Vårfåglar

När: Lördag 27 april kl. 9

Var: Östervålatrakten. Samling på Östervåla torg.

Följ med till några olika fågellokaliter i trakterna kring Östervåla. Ta med fika och varma kläder.

Anmälan: Anmäl dig på telefon 070-231 56 45, begränsat antal.

Arrangör: Naturskyddsföreningen Heby

19. Aspens dag i Fyrisån

När: Lördag 27 april kl. 11–15

Var: Fiskvägen vid Islandsfallet i Uppsala

Busshållplats: Stora torget

Idag vill vi uppmärksamma aspen och andra fiskar i Fyrisån samt de åtgärder som gjorts av Uppsala kommun och Naturskyddsföreningen för att underlätta för vandrande fisk. Vid den här tiden på året kan nära på femhundra aspar, vandra upp via fisktrappan vid Islandsfallet till Asporsen vid Dombron för att leka inne i centrala Uppsala.

Om det är en lämplig tid kommer Upplandsstiftelsen att ha en ryssja vid fiskvägen vid Islandsfallet för att försöka fånga asp och märka dem.

Anmälan: Nej

Arrangör: Upplandsstiftelsen, Biotopia, Uppsala kommun och Länsstyrelsen i Uppsala län

20. Cykeltur till Vallsgärde och Fullerö backar

När: Söndag 28 april kl. 10

Var: Samling vid Domarringens skola, Uppsala.

Vi cyklar på cykelvägen till Gamla Uppsala högar och sen vidare mot Vallsgärde och naturreservatet Fullerö backar. I reservatet äter vi vår medhavd matsäck bland backsipporna. Hem samma väg eller via Vittulsbergsvägen och Svia. Turen blir 20–30 km

Anmälan: Eva Ståhl, tel: 070-996 13 97.

Arrangör: Cykelfrämjandet i Uppsala och Naturskyddsföreningen Uppsala

21. Småfågelskådarna vid Övre Föret

När: Söndag 28 april kl. 18–ca 20

Var: Fågeltornet vid Övre Föret, västra sidan av Fyrisån.

Övre Föret ligger på cykelvänligt avstånd från centrala Uppsala. Från tornet ser vi gäss, vadare och änder. Enkelbeckasin spelar över strandängen och har vi riktig tur ser vi den turkosa kungsfiskaren pila förbi tätt över vattnet. Petter Haldén guidar.

Småfågelskådarna är UOF – Upplands Fågelskådares, verksamhet för fågelintresserade barn i åldrarna 6–12 år. Exkursionerna vänder sig till barn med medföljande anhörig.

Anmälan: petter.halden@gmail.com

Arrangör: UOF Upplands Fågelskådare

22. Kyrkåsens backsippor och vårfåglar

När: Torsdag 2 maj kl. 17–19

Var: Kyrkåsen i Enköping. Samling vid början av Västra Åsgatan, vägen upp till Åsenstugan.

Busshållplats: Enköpings station

Följ med oss upp till backsipporna, vårfåglarna och vårens naturaktualiteter på Kyrkåsen.

En promenad på ca 1,5 km, längs bitvis kuperade stigar i åsens sluttningar. Kommunekologen och parkavdelningen guidar.

Anmälan: Nej

Arrangör: Enköpings kommun

23. Öppet torn/Fågeltornskampen

När: Lördag 4 maj kl. 05–13

Var: Fågeltorn runt om i länet.

Upplands fågelskådare bemannar fågeltorn i hela Uppland för att se från vilket torn flest arter kan ses. Det kommer att stå kunniga skådare i alla bemannade torn och alla är välkomna att komma förbi och hjälpa till eller få lära sig något om de arter som behagar befinna sig inom syn- och hörhåll. För en uppdatering av vilka torn som är bemannade se föreningens Facebook.

Anmälan: Nej

Arrangör: UOF, Upplands fågelskådare

Alla utflykter hittar du också i appen Naturkartan!

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

24. Natursnokarna i Örbyhus

När: Lördag 4 maj kl. 10.30–12

Var: Örbyhus, samling vid biblioteket på Skolvägen 3.

Upptäck naturen tillsammans med Natursnokarna, Naturskyddsföreningens barn- och familjeverksamhet för barn mellan 0 och 10 år (i vuxet sällskap). Häng med och se när naturen vaknar till liv efter vintern.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen Tierp

25. Småfågelskådarna vid Tegelsmorassjön

När: Lördag 4 maj kl. 8–ca 11

Var: Tegelsmorassjön, samling på parkeringen vid kyrkan.

Tegelsmorassjön är en av nordupplands bästa fågelsjöar där bland annat den ovanliga svarttärnan brukar häcka. På dagens exkursion har vi verklig expertguidning av Oskar och Martin som bägge är engagerade i föreningen Tegelsmorassjön. De senaste åren har många saker gjorts för att förbättra Tegelsmorassjön som fågellokal.

Småfågelskådarna är UOF - Upplands Fågelskådares verksamhet för fågelintresserade barn i åldrarna 6–12 år. Exkursionerna vänder sig till barn med medföljande anhörig.

Anmälan: martin.linderstad@outlook.com eller 070-157 02 40

Arrangör: UOF - Upplands Fågelskådare

26. Enköpingsåns dag

När: Tisdag 7 maj kl. 12.30–14

Var: Enköpingsån vid Drömparken i centrala Enköping

Busshållplats: Gustav Adolfs plan

Välkomna till vår fiskdag! När vattentemperaturen stiger lekvandrar fiskarna upp i våra vattendrag. Vi fångar fisk i ryssja och visar några av arterna som finns i ån. Vilka känner du igen? Vi tittar också på småkryp som håvats upp. Aktiviteten passar alla åldrar.

Kom i tid till vittningen av ryssjan som börjar 12:30, därefter tittar vi på och pratar fisk och ån till kl 14.

Anmälan: Nej

Arrangör: Enköpings kommun, Upplandsstiftelsen, Biotopia, Länsstyrelsen

27. Guidad utflykt längs Skogsmulles aktivitetsstig, för personer med funktionsvariationer

När: Tisdag 7 maj kl. 10–11

Var: Sunnerstastugan, Dag Hammarskjölds väg 270.

Läs mer under aktivitet 14.

Arrangör: Friluftsförbundet i samarbete med Studieförbundet

Hittaut.nu maj-oktober

Hitta ut i din närmiljö med kartan och Hittaut-appen. Upptäck nya platser och ett nytt och roligt sätt att motionera på. Leta checkpoints och registrera koder.

Hitta ut finns i Enköping och Uppsala. Hämta en gratis orienteringskarta och ge dig ut! Läs om var kartorna finns på: www.hittaut.nu

28. Fåglar i Årike Fyris

När: Onsdag 8 maj kl. 18

Var: Fågeltornet vid Övre Föret, västra sidan av Fyrisån.

Kom och spana in hur långt våren har kommit på denna Uppsalas pärla! Fågellivet är rikt och man vet aldrig vad man kommer att få se. Vi har två guider på plats.

Anmälan: Nej

Arrangör: UOF, Upplands fågelskådare

29. Knivstaåns dag

När: Onsdag 8 maj kl. 12.30–14

Var: Knivsta, vid ån bakom stationshuset.

Busshållplats/tågstation: Knivsta station

Många fiskar vandrar upp i åar och bäckar om våren för att leka. Letar sig fisken från Garnsviken i Mälaren ända upp till Knivsta? Ta chansen att vara med när ryssjan vittjas. Upptäck även det lilla livet under ytan, trollsländelarver, vattenscorpioner och andra kryp. Passar både barn och vuxna.

Anmälan: Nej

Arrangörer: Upplandsstiftelsen, Biotopia, Knivsta kommun, Knivsta naturskola i Eda och Länsstyrelsen

30. Tämnaånens dag

När: Torsdag 9 maj kl. 12.30–14

Var: Karlholm, vid Storåns fiskvandringväg.

Busshållplats: Karlitplan. Härifrån går en 500 m lång stig fram till fiskvandringvägen.

Kom och se när vi fångar fisk med ryssja och visar vilka fiskarter som lever i Tämnaån. Vi tittar även på vilka insekter och andra småkryp som gömmer sig under ytan. Aktiviteten passar alla åldrar.

Anmälan: Nej

Arrangör: Tierps kommun, Upplandsstiftelsen och Biotopia

Glöm inte att ta med en god matsäck på utflykten!

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

31. Vattenlevande småkryp vid Ulva kvarn

När: Fredag 10 maj kl. 15–18

Var: Forsen vid Ulva kvarn

Busshållplats: Ulva kvarn

Följ med till Ulva kvarn, ett av länets Smultronställen i naturen. Här letar vi vattenlevande kryp i både lugnt och strömt vatten. Vilka kryp gillar vilken miljö bäst? Med oss har vi håvar, luppar och bestämningsnycklar som hjälp för att lista ut vad vi hittar. Här vid Ulva finns flera bänkar, bord och fina ytor för en picknick. Ta med fredagsmyset och häng med!

Anmälan: Nej

Arrangör: Biotopia

32. Fåglar vid Hjälstaviken

När: Lördag 11 maj kl. 18

Var: Hjälstavikens naturreservat, samling vid Helga Trefaldighetskyrkan i Uppsala för samäkning.

På kvällen står vi först i fågeltornet och spanar på änder och andra våtmarksfåglar. I bakgrunden tutar rördrom. Vid skymningen förflyttar vi oss till vikens nordände. Det finns chans på bland annat dubbelbeckasin och gräshoppsångare.

Kostnad: 50 kr i resekostnad.

Anmälan: Pekka Westin tel. 070-5728042

Arrangör: UOF, Upplands ornitologiska förening

33. Backsipperäkning

När: Lördag 11 maj kl. 10

Var: Platser runt Bålsta och Övergran. Samling vid den övre vändplanen vid Bålsta station kl. 10 för samäkning.

Busshållplats: Bålsta station

Vi besöker platser runt Bålsta och Övergran för att räkna baksippebeståndet. Ta gärna med fika. Kläder efter väder.

Anmälan: Nej

Arrangör: Häbo Naturskyddsförening

34. Vårfest på Eda lägergård

När: Lördag 11 maj kl. 13–15

Var: Eda lägergård i Lagga

Kom till Eda lägergård och fira med oss att det äntligen är vår! Vi laddar bl. a. med tipsrunda och naturpyssel och det finns möjlighet att låna kanot. Eda lägergårdsförening bjuder på fika!

Anmälan: Nej

Arrangör: Eda lägergårdsförening och Knivsta naturskola i Eda

35. Exkursion: Brandfält i Uppsala

När: Lördag 11 maj kl. 10

Var: Hågadalens-Nåstens naturreservat, Uppsala. Samling på parkeringen vid Hällens gård.

Busshållplats: Håga by

De flesta djur flyr undan när det brinner i skogen, men de finns de som också lockas dit! Idag kan du följa med och titta på skalbaggar och insektsgnag med Åke Lindelöw i ett eldhärjat område i naturreservatet Hågadalens-Nåsten. Åke Lindelöw har under många år arbetat med insekter kopplade till skogen. Utflykten vänder sig till nybörjare. Ta gärna med fika.

Anmälan: Nej

Arrangör: Entomologiska föreningen i Uppland och Biotopia

36. Cykelutflykt runt Årike Fyris

När: Söndag 12 maj kl. 10.

Var: Samling vid fontänen vid Flustret, Uppsala.

Vi cyklar söderut längs östra sidan av Fyrisån till Kungsängen och vidare till Lilla Djurgårdsskogen i vitsippsprakt. Cykelturen fortsätter till Kungshamn-Morga naturreservat där vi kör på stigarna längs stranden. Återfärden går på cykelväg längs västra sidan av Fyrisån. Ta med matsäck. Turen blir 30–40 km.

Anmälan: Anmäl dig gärna i förväg till Björn Engström, tel: 070-25 11 388.

Arrangör: Cykelfrämjandet i Uppsala och Naturskyddsföreningen Uppsala

37. Knivsta kvarngård och fågelskådning

När: Söndag 12 maj

Var: Knivsta kvarngård, 500 m sydost om Knivsta kyrka.

Buss: Busstider meddelas på föreningens hemsida under våren, svenskaturnistforeningen.se/stf uppsala

Vi får en guidning vid Knivsta kvarngård. Sedan vi ätit vår medhavda matsäck går vi mot Säbybäcken och Säbysjön för fågelskådning. Det kan bli vått på promenaden, gummistövlar rekommenderas.

Kostnad: 40 kr för medlemmar i STF, 60 kr för övriga + kostnad för buss.

Anmälan: stf.upsala@gmail.com, senast 9 maj.

Meddela om du vill åka buss eller tar dig dit på annat sätt.

Arrangör: STF Uppsala

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

38. Vandra Upplandsleden, Kolarmora till Fäboda

När: Söndag 12 maj kl. 9

Var: Samling vid Preem-macken i Gimo för samåkning

Busshållplats: Solängsgatan, Gimo

Vi går en del av Upplandsledens etapp 10 från byn Kolarmora och sedan vidare på skogsstigar till sjön Gisslaren. Längs Gisslaren finns flera fina platser för rast och bad och vi avslutar vandringen vid Fäboda. Vandringen blir ca 20 km. Medtag fika för hela dagen.

Kostnad: STF-medlem kostnadsfritt, ej STF-medlem 60 kr. Betala till plusgiro 466 98 16-3 eller swish nr 123 209 33 59 i samband med anmälan. Ange referensnummer "V190512".

Anmälan: Senast 10 maj till Karin Karlsson 073-032 84 07.

Arrangör: STF Norra Roslagen

39. Laxfiske i Älvkarleby förr och nu

När: Söndag 12 maj kl. 13.20

Var: Älvkarleby, samling på parkeringen vid restaurang Kungsådran på Laxön.

Busshållplats/tågstation: Älvkarleby station

Med laxbiologen Lars Karlsson som guide går vi längs Dalälven och tittar på gamla och nya fiskeplatser och metoder. Både sportfiske, forskningsfiske, gamla fasta fisken och notfisken visas. Det blir ca 5 km lätt vandring. Tag med matsäck som räcker till en rast.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen och Älvkarleby kommun, Kultur och Fritid

40. Historisk vandring i gamla Upplandsbodarna, Skutskär

När: Tisdag 14 maj kl. 18

Var: Skutskär, samling vid huvudentrén till biblioteket.

Busshållplats: Skutskärs centrum

En historisk vandring genom gamla Upplandsbodarna som var ett komplementsamhälle till industriorten Skutskär. Promenadens längd blir ca 2,5 timme inklusive kaffepaus. Lätt vandring på grus- och asfaltvägar. Ta med eget fika.

Anmälan: Nej

Arrangör: Karl-Åke Lindblad, Conny Blomberg, Britt-Marie Strand, Bengt Friskman och Älvkarleby kommun, Kultur och fritid

41. Fågelexkursion vid Hjälstaviken

När: Tisdag 14 maj kl. 18–21

Var: Hjälstavikens naturreservat. Samling vid Hårby, fågeltornsparkeringen mellan Ekolsund och Hjälsa

Pekka Westin guidar vid den fågelrika Hjälstaviken. Ta gärna med matsäck

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen i Häbo och Enköping

42. Guidad utflykt längs Skogsmulles aktivitetsstig, för personer med funktionsvariationer

När: Onsdag 15 maj kl. 13–14

Var: Sunnerstastugan, Dag Hammarskjölds väg 270

Läs mer under aktivitet 14.

Arrangör: Friluftsförbundet i samarbete med Studieförbundet

43. Fåglar i Årike Fyris

När: Onsdag 15 maj kl. 18

Var: Fågeltornet vid Övre föret, västra sidan av Fyrisån, Uppsala.

Kom och spana in hur långt våren har kommit på denna Uppsalas pärla! Fågellivet är rikt och man vet aldrig vad man kommer att få se. Vi har två guider på plats.

Anmälan: Nej

Arrangör: UOF, Upplands fågelskådare

44. Fågelpromenad på Rotskär

När: Torsdag 16 maj kl. 18

Var: Rotskär i Skutskär, samling vid Älvskärs båthamn.

Vid denna tid på året har så gott som alla flyttfåglar anlänt och det finns mycket att se och höra i fågelmarkerna. Vi går i lugn takt på stigar och i skogsmark, under ca två timmar runt Rotskär. Ta gärna med fika och, om du har, en kikare.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturguide Berndt Godin och Älvkarleby kommun, Kultur och fritid

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

45. Småfågelskådarna på Örskär

När: Fredag–söndag 17–19 maj

Var: Ön Örskär norr om Gräsö

Många fåglar passerar Örskär på sin väg till häckplatser i norra Sverige. Vi kommer att titta på rastande och sträckande fåglar men också få vara med på ringmärkning. Om det mot förmodan skulle vara ont om fåglar letar vi orkidéer, lyssnar på gölgrödor eller spanar efter fjärilar. Läs mer på Biotopias hemsida!

Småfågelskådarna är UOF – Upplands Fågelskådares, verksamhet för barn i åldrarna 6–12 år med medföljande anhörig. Den här exkursionen vänder sig till lite äldre barn, rekommenderad ålder är från 8 år.

Kostnad: Barnens medverkan är kostnadsfri då Småfågelskådarna fått ett stipendium som bekostar deras medverkan. Föräldrar betalar självkostnadspris.

Anmälan och mer information: petter.halden@gmail.com. Antalet platser är begränsat.

Arrangör: UOF, Upplands Fågelskådare

46. Bioblitz Linné

När: Lördag 18 maj kl. 00–24

Var: Röboåsen, Uppsala

Busshållplats: Lilla Myrby

Välkommen att fira livet med oss! Hjälp oss att leta fram den levande mångfalden på Röboåsen, art för art. Du kan också bygga fågelholkar och stekelhotell i vekstaden. På plats finns artexperter och volontärer. Bioblitz Linné är ett sätt för Uppsala att uppmärksamma den av FN utsedda Biologiska mångfaldens dag. Se program med tider på Biotopias hemsida.

Anmälan: Anmälan till vissa aktiviteter, se Biotopias hemsida.

Arrangör: Biotopia i samarbete med Entomologiska föreningen i Uppland och Upplands Botaniska Förening. Fler arrangörer tillkommer.

47. Upptäck Billudden, en vandring i ett naturreservat

När: Lördag 18 maj kl. 10

Var: Billuddens naturreservat, samling utanför receptionen vid Rullsands camping.

Följ med på en vandring till Upplands nordspets. Vi vandrar till Sör-Klyxen, Nord-Klyxen och Billan. Vid Billhamn äter vi matsäck och får information om Billhamns historia. Sedan fortsätter vi med guidad tur utmed Vattenstigen fram till udden. Medelsvår vandring längs väg, stig och klapperstensstrand. Vandrigen pågår ca 3 timmar, ta med matsäck.

Anmälan: Nej

Arrangör: Mari Jansson och Älvkarleby kommun, Kultur och fritid

48. Biotopia på Linnés trädgårdsfest

När: Lördag 18 maj kl. 11-17

Var: Linnéträdgården i Uppsala

Busshållplats: Stadsbiblioteket

På sin tid var Linné otroligt populär som inspiratör ute i naturen. Den traditionen vill vi hålla vid liv! Möt Biotopia i Linnéträdgården och ta del av information kring Uppsalas 8 Linnéstigar

Familjeguidning kl 12 och kl 15. Vi tittar efter vårblooming och funderar på vem som hjälper växterna med pollineringen. Är det skillnad på smaken på honung från olika trädgårdar?

Anmälan: Nej

Arrangör: Biotopia. Linnés trädgårdsfest arrangeras av Uppsala universitet och Destination Uppsala m.fl.

49. Vandring i Gårdskär

När: Söndag 19 maj kl. 10

Var: Gårdskär, samling vid Slättervallens klubbstuga, Slättervägen 11

Busshållplats: Slättervallen

Vandring till kolerakyrkogården och runstenen. Vi får veta om rysshärjningarna och Johan III:s sekreterare. Åter vid Slättervallen åker vi gemensamt till Gårdskärs fiskehamn där vi går på en guidad tur. Sammanlagt blir det tre timmar för vandring och guidning. Lätt vandring.

Anmälan: Nej

Arrangör: Föreningsgruppen i Gårdskär och Kultur och fritid Älvkarleby kommun

50. Familjedag vid Ledskär

När: Söndag 19 maj kl. 9–12

Var: Ledskärs hamn, Skärplinge

Busshållplats: Ledskär

Vi vandrar i Ledskärsområdet och tittar på fåglar, växter och småkryp. Natursnoksfröken Julia Holmdahl Jonsson har något spännande på gång för de minsta. Ta med matsäck och gärna kikare om du har. Kikare finns även att låna.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen i Tierp, i samarbete med Upplandsstiftelsen

51. Biologiska mångfaldens dag, Dyarna

När: Onsdag 22 maj kl. 18–21.30

Var: Gröngarnsåsen-Dyarna, samling på rastplatsen vid starten av den breda spången, se kartlänk på Biotopias hemsida.

Busshållplats: Enköpings lasarett eller kommunhuset

Vi firar Biologiska mångfaldens dag genom att tillsammans upptäcka artrikedomen i naturen vid det tätortsnära och fina naturområdet Gröngarnsåsen-Dyarna. Vi gör kortare exkursioner kring samlingsplatsen, ner till ån, tittar på växter, spanar på fåglar och hävar småkryp. Prova på artbingo! Ta gärna med dig fika så dröjer vi kvar och lyssnar in den ljusa försommarskymningens nattsångarkör tillsammans.

Anmälan: Nej

Arrangör: Enköpings kommun

Alla utflykter hittar du också i appen Naturkartan!

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

52. Ängens blommor i Östa

När: Onsdag 22 maj kl. 11–13

Var: Östa naturreservat utanför Tärnsjö, samling vid Färnesandsbadet

I Östa naturreservat finns en stor äng med en mängd växter och insekter. Idag på den biologiska mångfaldens dag är du välkommen på en blomstervandring. Är du intresserad av en mer fartfylld aktivitet så ska vi under dagen också rycka upp lupiner som håller på att tränga bort orkidéer och andra värdefulla växter.

Vi bjuder på fika och det finns möjlighet att grilla. Handikappanpassad toalett finns. Kopplade hundar är välkomna. Obs! Inställt vid ihållande regn.

Anmälan: Nej

Arrangör: Heby kommun

53. Biologiska mångfaldens dag, naturen runt templet i Söderfors

När: Onsdag 22 maj kl. 19–21

Var: Söderfors, samling vid templet

Busshållplats: Skogsgårdarna

Vi vandrar runt i parken vid Templet i Söderfors och tittar på den biologiska mångfalden där med inriktning på vad som växer. Guidar gör Svante von Strokirch. Ta med matsäck.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen i Tierp och Tierps kommun

54. Fåglar i Årike Fyr

När: Onsdag 22 maj kl. 18

Var: Fågeltornet vid Övre Föret, västra sidan av Fyrisån.

Kom och spana in hur långt våren har kommit på denna Uppsalas pärla! Fågellivet är rikt och man vet aldrig vad man kommer att få se. Vi har två guider på plats.

Anmälan: Nej

Arrangör: UOF, Upplands fågelskådare

55. Ätliga växter längs Knivstaån

När: Onsdag 22 maj kl. 17–18.30

Var: Samling vid eken i södra änden av stora pendlarparkeringen, 250 m norr om Knivsta station.

Busshållplats/tågstation: Knivsta station

Vilka växter kan vi äta? Hur tillagar vi dem? Vilka egenskaper har de? Marie Kvarnström guidar oss i å-rummet längs Knivstaån. Vi promenerar ungefär en kilometer. Ta med matsäck, vi avslutar med fika i Gredelby hagar. Sedan fortsätter kvällen med ett separat program i Gredelby hagar, se nedan.

Anmälan: Nej

Arrangör: Omställningsgruppen i Knivsta

56. Naturguidning i Gredelby hagar och Trunsta träsk

När: Onsdag 22 maj kl. 18.30–20

Var: Gredelby hagar i Knivsta, samling vid fågeltornet

Busshållplats/tågstation: Knivsta station

Vi upplever försommarkvällen i Gredelby hagar och Trunsta träsk tillsammans med naturguider från Trunstagruppen och Fågelskådarna UOF. Ta med matsäck. Mer information kommer att finnas på kommunens hemsida och facebookside.

Anmälan: Nej

Arrangör: Trunstagruppen, Upplands fågelskådare UOF och Knivsta kommun

57. Cykelutflykt till fornlämningar i Skutskär-Älvkarleby

När: Lördag 25 maj kl. 10

Var: Skutskär, samling utanför huvudingången till biblioteket.

Vi cyklar tillsammans till olika platser och tittar på fornlämningar. Om man har svårt att cykla en längre sträcka går det att använda bil. Ta gärna med eget fika.

Anmälan: Nej

Arrangör: Kristina Olsson Söderhäll och Älvkarleby kommun, Kultur och fritid

58. Fåglar och gölgrödor vid Fågelsundet

När: Lördag 25 maj kl. 11

Var: Smultronstället Fågelsundets naturstig, Hållnashalvön

Följ med på vandring längs Fågelsundets naturstig, ett Smultronställe i Norduppland. Längs vägen stannar vi till för att se på fågellivet med Martin Amcoff från Upplandsstiftelsen. Bea Lindgren från Biotopia berättar om gölgrödor och andra groddjur som lever i gölarna vi passerar. På ett ställe lyssnar vi efter gölgrödor samtidigt som vi passar på att fika. Vi kommer att vara ute ett par timmar. Stigen vi går på är lättgången men lite knölig. Ta med eget fika.

Anmälan: info@biotopia.nu senast 23/5.

Arrangör: Upplandsstiftelsen och Biotopia

Naturkartan

I Naturkartan hittar du alla utflykter, och information om naturreservat, smultronställen och friluftsområden i länet.

Naturkartan finns som app och hemsida.

Naturkartan

Glöm inte att ta med en god matsäck på utflykten!

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

59. Rekordmånga hällristningar i Enköping

När: Lördag 25 maj kl. 9.30–12

Var: Boglösa hällristningsområde. Samling på S:t Eriks torg i Uppsala för samåkning i bilar.

Utanför Enköping ligger Boglösa, ett av Sveriges största hällristningsområde från bronsåldern. Guiden Eva Wrede visar oss runt och berättar om bortåt 4000 år gamla meddelanden. Ta med matsäck.

Kostnad: 60 kr för medlemmar i STF, 100 kr för övriga + kostnad för samåkning.

Anmälan: stf.uppsala@gmail.com senast 22 maj. Lämna mobilnummer och ange om du har bil och hur många platser.

Arrangör: STF Uppsala

60. Vattenlevande djur vid Salamanderdammarna

När: Söndag 26 maj kl. 11

Var: Salamanderdammarna i kanten av Dragets industriområde i Bålsta. Skyltning finns från södra Bålstaleden.

Busshållplats: Draget, Bålsta

Med hjälp av lupp håv och bestämningslitteratur lär vi känna de djur som lever i dammarna i kanten av Dragets industriområde i Bålsta. Ta gärna med fika. Aktiviteten ingår i det nationella arrangemanget Biologiska mångfaldens dag.

Anmälan: Nej

Arrangör: Håbo Naturskyddsförening

61. Friluftstriathlon på Eda lägergård

När: Söndag 26 maj kl. 10–14

Var: Eda lägergård, Lagga

Varmt välkomna ut till Eda lägergård och en dag full av olika friluftaktiviteter där ni bland annat kan prova på att paddla kanot, vandra, orientera och laga mat över öppen eld.

Anmälan: Nej

Arrangör: Eda lägergårdsförening, Friluftsrådet i Knivsta, Långhundra IF, Naturskolan, Tillsammans för Knivsta mfl.

62. Vandring till Långhäll

När: Söndag 26 maj kl. 10.10

Var: Samling vid tågstationen i Älvkarleby

Busshållplats/tågstation: Älvkarleby station

Under Bengt Hemströms ledning tittar vi på vårblommor och njuter av doften av ramslök.

Sträckan från Älvkarleby till Långhäll är ca 7 km, enkel väg. Medelsvår vandring längs Upplandsleden. Det finns möjlighet att åka buss tillbaka, bussen avgår kl. 14.

Tag med matsäck som räcker till 2 raster.

Anmälan: Nej

Arrangör: Friluftsrådet Skutskär-Älvkarleby, Naturskyddsföreningen, Harnäs-Skutskärs sällskap och Älvkarleby Kultur och Fritid

63. Nattsångare vid Tämnrån

När: Måndag 27 maj kl. 20–ca 23

Var: Samling vid infarten till cementfabriken, Brädgårdsvägen 10, i Tierp

Busshållplats/tågstation: Tierps station

Följ med ut i natten med öronen spetsade, till en av de bästa lokalerna för att lyssna på nattsångare. Om vi lyssnar noga kan vattenrall, flodsångare, gräshoppsångare göra oss sällskap.

Oskar Jonsson guidar oss bland alla läten. Ta gärna med kikare och kvällsfika.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen i Tierp

64. Östhammarsfjärdens dag

När: 28 maj kl. 12.30–14.30

Var: Krutuddens badplats i Östhammar

Busshållplats: Östhammars busstation. Härifrån är det ca 1 km promenad fram till badplatsen

Välkommen till en eftermiddag med fokus på Östhammarsfjärden och angränsande vatten som livsmiljö för djur, växter och oss människor.

Du får se vilka fiskar som lever i fjärden, möjlighet att titta på fåglar, prata med organisationer om vattenmiljön och träffa flera föreningar aktiva på och i fjärden. Du kan också fråga oss om enskilda avlopp och strandskydd.

Anmälan: Nej

Arrangör: Östhammars kommun, Upplandsstiftelsen, SLU Aqua, Biotopia, Gästrike vatten, Länsstyrelsen och flera av våra lokala föreningar.

65. Vackra och goda vilda växter

När: Lördag 1 juni kl. 10–11.30

Var: Hågadalens-Nästens naturreservat, Uppsala. Samling på parkeringen vid Kung Björns hög.

Busshållplats: Håga gård

Vi gör en vandring i Hågadalen och tittar på blommor och andra försommarväxter. Kanske plockar vi med något ätbart hem.

Kostnad: 40 kr för medlemmar i STF, 60 kr för övriga.

Anmälan: stf.uppsala@gmail.com, senast 29 maj

Arrangör: STF Uppsala

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

66. Nattfågellyssning

När: I början av juni kl. 20

Var: Olika lokaler runt Tämnaren. Samling på Östervåla torg.

Följ med till några olika fågellokaler runt Tämnaren där vi lyssnar på kvällens och nattens fågelsång. Ta med fika, och kanske myggmedel. Exakt datum meddelas på Naturskyddsföreningens hemsida: heby.naturskyddsforeningen.se

Anmälan: Anmäl dig på telefon 070-231 56 45, begränsat antal.

Arrangör: Naturskyddsföreningen Heby

67. Floravandring i Linnés fotspår

När: Söndag 2 juni kl. 11

Var: Linnéstigen Danmarksvandringen, samling på bron över Sävjaån vid Kuggebro, Uppsala.

Busshållplats: Kuggebro

Lär känna naturen i Uppsala genom dess flora! Naturguide Lisel Hamring berättar om de växter vi ser idag, vilka som fanns på Linnés tid och vad han använde dem till. Ta gärna med fika!

Guidningen startar vid Kuggebro och avslutas vid Linnés Sävja. Vandringen blir ca 4 km.

Anmälan: info@biotopia.nu, senast två dagar innan

Arrangör: Biotopia

68. Härlig tur vid Östra Tvärnö och besök på Mellangården

När: Söndag 2 juni kl. 11

Var: Naturresevatet Östra Tvärnö, samling på parkeringen

Vi börjar dagen med en kort presentation. Under tiden intar vi medhavd fika. Sedan går vi stigen i reservatet och Anders och Eva från Mellangården berättar om kulturlandskapet. Efter 1,5 km är vi ute vid grillplatsen på Näsudden och där grillas lammkorv från gården, ingår i priset. Medtag förmiddagsfika.

Kostnad: 150 kr för medlemmar i STF, 200 kr för övriga. Betala till plusgiro 466 98 16-3 eller swish nr 123 209 33 59 i samband med anmälan. Ange referensnummer H190602.

Anmälan: Senast 30 maj till Rebecka Modin 070-306 09 88.

Arrangör: STF Norra Roslagen

69. Orkidévandring vid Måsjön

När: Onsdag 5 juni kl. 19

Var: Måsjön, samling vid Preemmacken i Gimo för samåkning.

Busshållplats: Solängsgatan, Gimo

Följ med till Måsjön och upplev tusentals guckuskor i full blomning. Datum kan komma att ändras beroende på blomningen.

Kostnad: Gratis för medlemmar i STF, 60 kr för övriga. Betala till plusgiro 466 98 16-3 eller swish nr 123 209 33 59 i samband med anmälan. Ange referensnummer: O190605.

Anmälan: Senast 1 juni till Lennart Börs 073-066 98 68.

Arrangör: STF Norra Roslagen

70. Fjärilssafari för barn, 7–12 år

När: Torsdag 6 juni kl. 13–15

Var: Fjärilsstigen i Hågadalen-Nåstens naturreservat, Uppsala. Samling på parkeringen vid Hällens gård.

Busshållplats: Håga by

Hur känner man igen en fjäril och hur hittar man dem? Vilka fjärilar är ute och flyger just nu? Fjärilsstigen i Hågadalen är en plats där man kan hitta många olika arter. Utrustade med lupp och håv promenerar vi en bit på stigen för att undersöka hur det ser ut där några olika fjärilar håller till. Ta med fika. Totalt går vi ca 2 km.

Anmälan: Anmäl hela ditt sällskap (även vuxna som följer med) till info@biotopia.nu

Arrangör: Biotopia

71. Fjärilssafari för barn, 4–6 år

När: Fredag 7 juni kl. 13–14.30

Var: Fjärilsstigen i Hågadalen-Nåstens naturreservat, Uppsala. Samling på parkeringen vid Hällens gård.

Busshållplats: Håga by

Gillar du fjärilar? Idag har du chansen att lära dig mer. En fjäril kan se ut på många olika sätt. Stora, små, färggranna eller bruna. På safarituren lär vi ut hur man känner igen fjärilar, var man hittar dem och ser efter vilka fjärilar vi kan se just nu. Turen blir ca 1 km lång, ta gärna med fika! Vi har håvar och annan utrustning att låna ut.

Anmälan: Anmäl hela ditt sällskap (även vuxna som följer med) till info@biotopia.nu

Arrangör: Biotopia

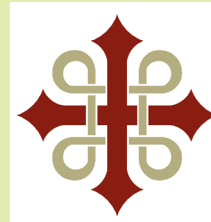
Invigningsvandring på Vikingaleden

I juni ordnas pilgrimsvandringar på Vikingaleden från Grisslehamn till Älvkarleby. Vikingaleden är en del av St Olavsleden och följer Upplandsleden från Gimo och norrut.

Det finns möjlighet att gå med hela sträckan eller att ansluta under en dagsetapp eller två. Läs mer på:

stolavwaterway.com

Arrangör är Östhammars kommun och Svenska kyrkans församlingar.

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

72. Fågelguidning på ön Björn

När: Lördag 8 juni kl. 8–12

Var: Ön Björn, samling på parkeringen i Fågelsundet, Hållnåshalvön.

Norr om Fågelsundet ligger fyrön Björn, med en grund skärgård på ena sidan och öppet hav på andra. Idag har du möjlighet att hänga med på en guidad tur i området. Hör Martin Amcoff från Upplandsstiftelsen berätta om kustfåglar som skrântärna, roskarl och svärta, och om öns historia som fyrplats. På vägen ut passerar vi Sveriges största koloni av skrântärnor.

Kostnad: 200 kr för båttransport.

Anmälan: Begränsat antal platser, anmäl dig till martin.amcoff@upplandsstiftelsen.se eller 070-586 82 16.

Arrangör: Upplandsstiftelsen

73. Vilda pollinatörer - Exkursion om bin och humlor i Hågadalen

När: Lördag 8 juni kl. 10

Var: Smultronstället Kung Björns hög i Hågadalen, samling på parkeringen.

Busshållplats: Håga gård

Hur tänker en humla? Hör den fantastiska berättelsen om de vilda pollinatörens liv och deras roll i samhället. Biologen Erik Sjödin lyssnar i blommande hägg och tar er med till sälgsandbiets bohåla. Kanske möter vi också ett och annat gökbi som likt göken lägger ägg i andra bins bo? Kl. 10–14 pågår en familjeaktivitet i samma område, se nedan.

Anmälan: info@biotopia.nu.

Arrangör: Biotopia och Entomologiska föreningen i Uppland

74. Småkrypens förunderliga liv – Familjeaktivitet

När: Lördag 8 juni kl. 10–14

Var: Smultronstället Kung Björns hög i Hågadalen

Busshållplats: Håga gård

Det surrar, flyger, gräver, fladdrar och kryper på Hågahögen! Låna lappar och håvar och upptäck myllret av liv. Följ humlans vingliga färd tyngd av pollen och hitta ingången till vårsidenbiets barnkammare. Hur många olika fjärilar ser vi?

Ta gärna med fika eller lunchmatsäck. Kung Björns hög är ett härligt utflyktsmål för stora och små! Kl 10 sker en exkursion om bin och humlor i samma område, se ovan.

Anmälan: Nej

Arrangör: Biotopia och Entomologiska föreningen i Uppland

75. Fågelliv vid Fyrisån

När: Söndag 9 juni kl. 10–14

Var: Fågeltornet vid Övre Föret, västra sidan av Fyrisån, Uppsala

Nyfikna stora som små är välkomna upp i fågeltornet vid Övre Föret. Vi har kikare på plats och hjälper er att spana in Årike Fyris från ovan. Kryssa fåglarna ni hittar i ett fågelbingo, utmana varandra i en kikarövning och lär känna några av Fyrisåns fåglar närmare i vår tipspromenad. Aktiviteten riktar sig till familjer så väl som till vuxna utan barn.

Anmälan: Nej

Arrangör: Biotopia

76. Cykelutflykt till Fiby urskog

När: Söndag 9 juni kl. 10

Var: Samling på cykelvägen längs väg 55, vid infarten till Stenhagens centrum, Uppsala.

Vi åker cykelvägen till Vänge och tar sedan av österut mot Fiby urskog. Väl framme tar vi med matsäcken in i urskogen och går en rundtur till fots. Hemvägen går via Börje Kyrka. Turen blir ca 50 km. Ta med matsäck.

Anmälan: Anmäl dig gärna i förväg till Björn Engström, tel: 070-25 11 388.

Arrangör: Cykelfrämjandet i Uppsala och Naturskyddsföreningen Uppsala

77. Bekämpning av jättebalsamin vid Fyrisån

När: Onsdag 12 juni kl. 17

Var: Sunnersta, samling på gång- och cykelvägen nedanför Sunnersta herrgård, Uppsala.

Busshållplats: Herrgårdsvägen

Jättebalsamin är en invasiv växt, som inte längre får odlas eller säljas inom EU. Den koloniserar med förkärlek fuktiga marker längs vattendrag. Vi ägnar kvällen åt att rycka upp så mycket jättebalsamin vi hinner inom ett av våra senaste naturreservat, Årike Fyris. Ta med oömma kläder, handskar och stövlar! Och gärna fika.

Anmälan: Nej

Arrangör: Upplands botaniska förening i samarbete med Uppsala kommun

Alla utflykter hittar du också i appen Naturkartan!

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

78. De vilda blommornas dag, Florarna

När: Söndag 16 juni kl. 10–13

Var: Florarnas naturreservat, samling vid Risön

De vilda blommornas dag är Nordens mest omfattande officiella blomstervandring och det beräknas vara tusentals människor som deltar varje år.

Tillsammans med guiden Svante von Strokirch besöker vi det gamla torpet Risön och bekantar oss med de vilda och förvildade blommorna. Ta med matsäck.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen i Tierp

79. De vilda blommornas dag i Hågadalen

När: Söndag 16 juni kl. 11–13

Var: Hågadalen, samling på parkeringen vid Kung Björns hög.

Busshållplats: Håga gård

Kom med och upptäck allt som blommar så här års! Vi kommer att gå en kortare sträcka i Hågadalen och titta på växter i olika miljöer – alltifrån torra backar till blöta åstränder. Utflykten passar bra för nybörjare, såväl som för de som redan kan en del.

Anmälan: Nej

Arrangör: Biotopia och Botaniska föreningen

80. Botanikexkursion vid Rölundaåsen

När: Söndag 16 juni kl. 10–12

Var: Rölundaåsen. Samling på parkeringen vid Höggeby kyrka för samäkning.

Med botanikerna Mora Aronsson och Thommy Åkerberg som guider besöker vi Rölundaåsen på Skohalvön för att lära känna de växer som finns i området. Ta gärna med fika.

Anmälan: Nej

Arrangör: Håbo Naturskyddsförening och Naturskyddsföreningen Enköping

81. Slätterdag i å-rummet, Knivsta

När: Söndag 16 juni kl. 11

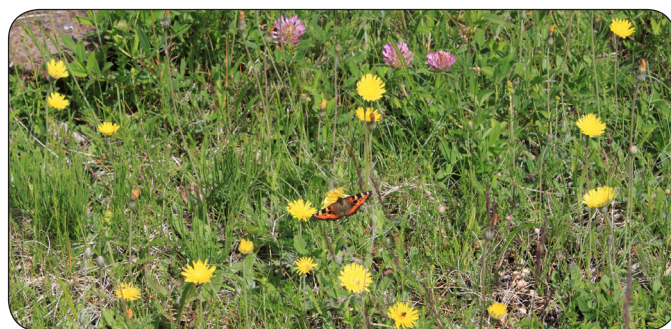
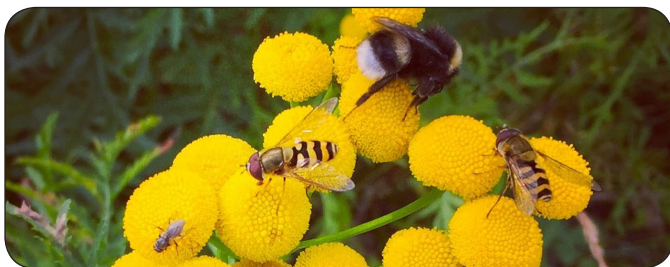
Var: Samling vid eken i södra änden av den stora pendelparkeringen, 250 m norr om Knivsta station.

Busshållplats/tågstation: Knivsta station

Vi fagar, röjer och slår i å-rummet längs Knivstaån. Vi visar hur man slår med lie och hur man håller lien vass. Vi undersöker floran längs å-rummet och planterar ut vilda ängsväxter. Ta med matsäck och lie, räfsa och sekator om du har. Omställningsgruppen och Carin von Köhler från Knivsta kommun guider och lär ut.

Anmälan: Nej

Arrangör: Omställningsgruppen i Knivsta

82. Fjärilssafari i Östa

När: måndag 24 juni kl. 11–13

Var: Östa naturreservat, Tärsjö. Samling på parkeringen vid Färnesandsbadet.

Vilka fjärilar och andra kryp kan vi se på slätterängen i Östa naturreservat? Från parkeringen är det bara en kort promenad fram till ängen. Vi kommer att röra oss i naturen så ta på lämpliga kläder och rejäla skor. Ta gärna med fika! Möjlighet finns till bad och grillning. OBS! Aktiviteten ställs in vid kraftigt regn. Aktiviteten ingår i arrangemanget Fest i Heby.

Anmälan: Nej

Arrangör: Heby kommun, Upplandsstiftelsen och Biotopia

83. Blomenad i Östervåla

När: Tisdag 25 juni kl. 12–13

Var: Stolen, Kyrkvägen i Östervåla

Busshållplats: Östervåla busstation

Välkommen på en långsam promenad på en timme genom de centrala delarna av Östervåla där vi visar på de vilda och odlade växter som växer i stadsmiljön. Det finns ofta fler arter än man kan tro i vår närmiljö! Arrangemanget är en del i Fest i Heby.

Anmälan: Nej

Arrangör: Heby kommun

84. Ängsslätter

När: Söndag 30 juni kl. 11

Var: Rölundaåsen. Från Höggeby kyrka, följ grusvägen mot Nederhassla gård. Därifrån 150 m promenad längs Upplandsleden till ängen.

För att gynna den klassiska ängsfloran i vårt odlingslandskap så anordnas traditionell slätter på en liten äng invid Rölundaåsen på Skohalvön. Ta gärna med lie och räfsa om du har, samt fika.

Anmälan: Nej

Arrangör: Håbo Naturskyddsförening

85. Svantes blomstervandring

När: Onsdag 3 juli kl. 19–21

Var: Samling på ICA-parkeringen, Ol-Anders väg 1 i Skärplinge.

Denna sommarkväll beger vi oss ut till en plats ute i naturen och botaniserar bland blommor och blad, någonstans i Norduppland. Plats väljs utifrån hur vädret har varit tidigare. Guidar gör Svante von Strokirch. Ta med matsäck.

Vi samlas vid parkeringen och åker gemensamt i så få bilar som möjligt till utflyktsmålet.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen i Tierp

Glöm inte att ta med en god matsäck på utflykten!

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

86. Fågelsundet och båttur till Björn

När: Lördag 6 juli kl. 10

Var: Naturresevatet Björns skärgård, samling i Fågelsundet.

Ingrid Nylund-Olsson, sommarboende i Fågelsundet, visar oss runt i området. Därefter åker vi båt genom skärgården till Björns fyr med fiskaren Gert Evaldsson. Den karga ön Björn ligger längst ut i havsbandet, 6 km norr om Fågelsundet. Ön erbjuder ett unikt djur- och växtliv. Laxlunch ingår i priset.

Kostnad: 450 kr för medlemmar i STF, 550 kr för övriga. Betala till plusgiro 466 98 16-3 eller swish nr 123 209 33 59 i samband med anmälan. Ange referensnummer: G190706.

Anmälan: Begränsat antal platser. Anmälan senast 1 juli till Ingrid Nylund Olsson, 076-160 16 85.

Arrangör: STF Norra Roslagen

87. Fjärilssafari – Högsommar

När: Söndag 7 juli kl. 13–15

Var: Fjärilsstigen i Hågadalen-Nåstens naturreservat, Uppsala. OBS! Samling vid punkt 3 på fjärilsstigen, där stigen viker av från banvallen, ca 1 km från starten.

Busshållplats: Håga by

Början av juli är kanske den allra bästa tiden att hitta många olika arter på fjärilsstigen. Vi går i lugn takt den sista sträckan av fjärilsstigen, där man har bäst chans att se många olika arter, totalt ca 3 km. Ta gärna med eget fika! Vi har med hävar och burkar som du får låna.

Turen vänder sig främst till vuxna och de äldre barn som orkar hänga med lite längre.

Anmälan: bokning@biotopia.nu

Arrangör: Biotopia

88. Vandring mellan fiskelägena Sikhjälma och Fågelsundet

När: Söndag 7 juli kl. 10

Var: Samling vid Fågelsundet, Hållnåshalvön

Från Fågelsundet åker vi båt med skepparen Gert Evaldsson till Sikhjälma fiskeläge. Sen promenerar vi tillbaka till Fågelsundet, via naturreservatet Kapplasse, med havet och den öppna horisonten som fond. Vandringen är bitvis tuff och du behöver vara van att ta dig fram bland klippor, stenar och klippblock efter stranden. Medtag fika och lunch.

Kostnad: 150 kr för medlemmar i STF, 200 kr för övriga. Betala till plusgiro 466 98 16-3 eller swish nr 123 209 33 59 i samband med anmälan. Ange referensnummer: V190707

Anmälan: Senast 1 juli till Ingrid Nylund Olsson, 076-160 16 85.

Arrangör: STF Norra Roslagen

89. Sälssafari

När: Måndag 8 juli kl. 10

Var: Öregrund, samling vid turistinformationen

Busshållplats: Hamntorget

Vi åker från Öregrund åt söder och öster och spanar efter säl! På vägen ser vi den vackra skärgården söder om Gräsö. Ta med egen flytväst, fika och kläder efter väder.

Kostnad: 500 kr för medlemmar i STF, 650 kr för övriga. Kostnaden är för båthyran. Betala till plusgiro 466 98 16-3 eller swish nr 123 209 33 59 i samband med anmälan. Ange referensnummer: S190708

Anmälan: Begränsat antal platser. Anmälan senast 1 juli till Rebecka Modin 070-306 09 88.

Arrangör: STF Norra Roslagen

90. Familjeutflykt till Vässarön

När: Tisdag 9 juli kl. 9.30 (färjan kl. 9 från Öregrund)

Var: Samling vid Äspskärs brygga, södra spetsen på Gräsö.

Från Äspskär åker vi båt ut till Vässarön. Väl på plats guidas vi av Stockholms sjöscouter på Trapperspåret. Längs trapperspåret tar man sig klättrande, per repbro, per linbana och vandrande över berg och raviner, genom skog och över vatten. Vid alla passager finns ett enklare alternativ. Trapperspåret passar bäst för barn från ca 5 år och uppåt. Efter Trapperspåret finns möjlighet till bad eller egna små upptäcktsfärder på ön innan båten går tillbaka ca kl. 15. Ta med matsäck för lunch och fika.

Kostnad: 250 kr för medlemmar i STF, 300 kr för övriga. Barn 0–7 år kostar 150 kr. Båttur och trapperspår med guidning ingår. Betala till plusgiro 466 98 16-3 eller swish nr 123 209 33 59 i samband med anmälan. Ange referensnummer: F190709

Anmälan: Senast 2 juli till Lotte Borgström 073-516 17 46.

Arrangör: STF Norra Roslagen

91. Kvällspaddling vid Rävsten

När: Fredag 12 juli, tid ej bestämd

Var: Samling vid Äspskärs brygga, södra spetsen på Gräsö.

Upptäck Gräsö skärgård vid skymningen. Titta på den vackra solnedgången, njut av havet och avsluta med en mysig måltid på klipporna. Nybörjarnivå (har paddlat lite innan). Se STF:s hemsida för mer information.

Kostnad: Ej bestämt

Anmälan: Senast 5 juli till Karin Karlsson 073-032 84 07.

Arrangör: STF Norra Roslagen och Gräsö kanotcentral

92. Lär dig slå med lie i Toran

När: Lördag 3 augusti kl. 13–18

Var: Toran i Hammarskogs naturreservat

Hjälptill till att slå lövängen i Toran och lär dig slå med lie på köpet! På plats kommer Janne Wester, eller Slättergubben som han kallar sitt företag, att vara med knivskarpa knackeljar som du får introducerat för dig på plats.

Vi kommer att slå så mycket vi bara hinner, räfsa och hässja. Biotopia bjuder på fika!

Anmälan: bokning@biotopia.nu, vi vill gärna veta hur många som kommer.

Arrangör: Biotopia

Utflyktsprogrammet vår & sommar 2019

93. Din trädgård behövs för fjärilar, humlor och bin

När: Tisdag 6 augusti kl. 18–21

Var: Hemmingsbovägen 28 i Strömsbergs bruk

Vi besöker en blomsterrik trädgård men många olika växter och blommor. Med inspiration från kvällens guidning kan du själv skapa bättre livsmiljöer för våra bevingade grannar. Guidar gör Eva Kolm. Kaffe och kaka finns till självkostnadspris.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen i Tierp i samarbete med Tierps trädgårdsförening

94. Guidad tur på ön Björn

När: Söndag 10 augusti, båt avgår kl. 9, 11 och 13

Var: Ön Björn, samling i Fågelsundet för gemensam båttransport. Exakt samlingsplats meddelas vid anmälan.

Ta chansen att följa med på en guidad tur på fyrön Björn, i naturreservatet Björns skärgård. Hör Martin Amcoff från Upplandsstiftelsen berätta om skärgården, fåglarna och fyren. Turen på ön tar ca en timme. Aktiviteten ingår i arrangemanget. På tur i Hållnäs.

Kostnad: 200 kr för båttransporten

Anmälan: Antalet platser är begränsat till 7 per tur. Anmäl dig till Kjell Holmkvist, som kör båten, på tel. 070-574 53 98. Det finns tre tider att välja på.

Arrangör: Upplandsstiftelsen

95. Cykelutflykt till Wik

När: Söndag 11 augusti kl. 10

Var: Samling på cykelvägen längs väg 55, vid infarten till Stenhagens centrum, Uppsala.

Vi åker cykelvägen till Vänge och tar av söderut mot Hagby, passerar Focksta kvarn och korsar väg 55 vid Säva. Vi fortsätter och passerar Ölsta kvarn i Sävaåns ravin. Vid Wik kan vi ta ett uppfriskande bad och äta vår medhavda picknick. Återfärd mot Uppsala via Dalby och Hammarskog. Turen blir ca 60 km. Ta med picknick.

Anmälan: Anmäl dig gärna i förväg till Björn Engström, tel: 070-25 11 388.

Arrangör: Cykelfrämjandet i Uppsala och Naturskyddsföreningen Uppsala

96. Nattfjärilar – Nattlys i Hågadalen

När: 16 augusti kl. 21–23

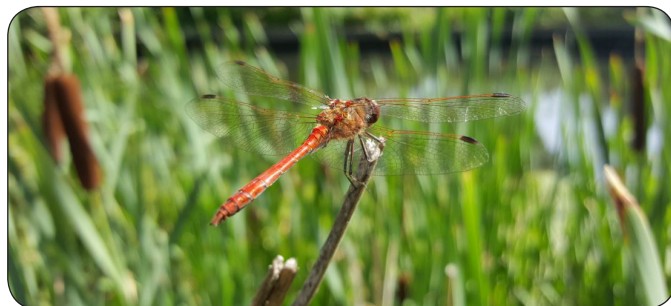
Var: Fjärilsstigen i Hågadalen-Nåsten, Uppsala. Samling vid parkeringen vid Hällens gård, där fjärilsstigen startar.

Busshållplats: Håga by

Ikväll öppnar vi dörren in till nattfjärilarnas värld! Vi sätter upp ljus- och doftfällor i augustinatten för att locka till oss några av alla de arter som finns i Hågadalen. Vi kommer inte att gå någon längre sträcka så klä dig varmt om det är kyligt. Ta gärna med eget fika.

Anmäl: info@biotopia.nu

Arrangör: Biotopia och Entomologiska föreningen

97. Enköpingsån under och över ytan

När: 21 augusti kl. 17.30–19.30

Var: Samling vid ån intill Drömparken, Enköping.

Busshållplats: Gustav Adolfs plan

Följ med oss längs ån när vi tittar på fiskar, färggranna trollsländor, igelknopp med mera. Vad säger växtligheten, fiskfaunan och vattnets färg om hur ån mår? Artbingo för den som vill.

Anmälan: Nej

Arrangör: Enköpings kommun

98. Ringmärkning av fåglar

När: Söndag 25 augusti kl. 7–10

Var: Örbyhus slott, samling på parkeringen.

Tillsammans med Oxängens fågelmärkningsgrupp deltar vi vid ringmärkning där du kan få hålla en fågel i din hand om du vill. Kläd dig efter vädret och med stövlar. Ta med matsäck. Guidar gör Oxängens fågelmärkningsgrupp. OBS! Vid kraftig blåst eller regn ställs aktiviteten in.

Anmälan: Nej

Arrangör: Naturskyddsföreningen i Tierp

99. Biotopia på Stadsskogens dag

När: Söndag 25 augusti kl. 10–15

Var: Stadsskogen, Uppsala

Busshållplats: Sommaro

Lär känna livet i skogen och gör egna vykort av skatter från skogen. Följ med på familjeguidning på temat frön kl. 11 och kl. 14. Ingen åldersgräns men man ska orka gå en halvtimme i skogen.

Stadsskogens dag är en friluftsdag för alla åldrar där olika föreningar och organisationer presenterar sin verksamhet. Exempel på övriga aktiviteter är ponnyridning, försäljning av kolbullar, korv, fika och trädgårdsväxter m.m.

Anmälan: Nej

Arrangör: Biotopia. Stadsskogens dag arrangeras av Uppsala kommun.

100. Den lokala naturvårdens dag 2019

När: Lördag 31 augusti

Var: Kölängen, på den öppna åkern nära sjön Valloxen i Knivsta.

På den lokala naturvårdens dag uppmärksammar vi Kölängen i Knivsta. Följ med på en guidning bland ekar och skogsbryn. Läs på Knivsta kommuns hemsida eller facebookgrupp för mer info, där kommer vi att uppdatera med program i god tid.

Anmälan: Nej

Arrangör: Knivsta kommun och Omställningsgruppen i Knivsta

Följ med på en utflykt till naturen!